

IRCP Institute for International Research on Criminal Policy
Ghent University

Ontoelaatbare druk bij het verdachtenverhoor

De invulling van het begrip ontoelaatbare druk bij het verdachtenverhoor

Gent, 13 september 2011

Laurens van Puyenbroeck

---

www.ircp.org Universiteitstraat 4, B-9000 Ghent, Belgium Laurens.vanpuyenbroeck@UGent.be T +32 (0) 485 75 48 62 1

IRCP Institute for International Research on Criminal Policy
Ghent University

Ontoelaatbare druk bij het verdachtenverhoor

I. Het begrip ontoelaatbare druk

- > Tot op heden geen precieze definitie en geen redenen om dat te veranderen
- > Complexiteit en variëteit van het verhoor
  - > *Eerder met het gevoel dan met woorden te vatten*
- > Niettemin nood aan criteria
- > Bijdrage:
  - > Poging tot afbakening ontoelaatbare druk
  - > Aanzet tot essentiële praktische richtlijnen voor de bijstandverlenende advocaat
  - > Nut voor politie en magistratuur

---

www.ircp.org Universiteitstraat 4, B-9000 Ghent, Belgium Laurens.vanpuyenbroeck@UGent.be T +32 (0) 485 75 48 62 2

 IRCP Institute for International Research on Criminal Policy
Ghent University

Ontoelaatbare druk bij het verdachtenverhoor

II. De finaliteit van verhoorder en advocaat

- > Politie en advocaat zijn geen tegenstrevers maar betrokken actoren met specifieke doelstelling, positie en verantwoordelijkheid
- > Verhoorder
  - > Strikt wettelijk kader
  - > Waarheidsvinding
  - > Zekere mate van druk, beïnvloeding, misleiding toegelaten
- > Advocaat
  - > Totale onafhankelijkheid
  - > Partijdigheid: het belang van de cliënt boven alles
  - > Grenzen
- > **Onderscheiden maar niet noodzakelijk tegengestelde finaliteit**

www.ircp.org Universiteitstraat 4, B-9000 Ghent, Belgium Lairens.vanpuyenbroeck@UGent.be T +32 (0) 485 75 48 62 3

 IRCP Institute for International Research on Criminal Policy
Ghent University

Ontoelaatbare druk bij het verdachtenverhoor

III. Actieve invulling van de bijstand

- > EHRM: advocaat moet actief bijstand verlenen
- > PACE Codes of Practice (UK):
  - > "The solicitor's only role in the police station is to protect and advance the legal rights of their client. On occasions this may require the solicitor to give advice which has the effect of the client avoiding giving evidence which strengthens a prosecution case. The solicitor may intervene in order to seek clarification, challenge an improper question to their client or the manner in which it is put, advise the client not to reply to particular questions, or if they wish to give their client further legal advice"
- > De advocaat:
  - > Zorgt ervoor dat de cliënt het verhoor zo goed mogelijk doet
  - > Waakt er over dat het verhoor accuraat weergegeven wordt
  - > Waakt er over dat de politie steeds eerlijk handelt
  - > Beschermt zijn cliënt tegen ontoelaatbare druk

www.ircp.org Universiteitstraat 4, B-9000 Ghent, Belgium Lairens.vanpuyenbroeck@UGent.be T +32 (0) 485 75 48 62 4

IRCP Institute for International Research on Criminal Policy
Ghent University

Ontoelaatbare druk bij het verdachtenverhoor

IV. Afbakening ongeoorloofde druk

- > Essentieel verbonden aan het zwijgrecht
- > Beslissing om te zwijgen/spreken moet in alle vrijheid kunnen genomen worden
- > Moeilijke inschatting voor de advocaat: niet elke pressie is een inbreuk op het zwijgrecht
- > *Is de cliënt in staat en (nog) voldoende psychisch weerbaar om een vrije keuze te maken al dan niet te zwijgen?*

www.ircp.org Universiteitstraat 4, B-9000 Ghent, Belgium Laurens.vanpuyenbroeck@UGent.be T +32 (0) 485 75 48 62

5

IRCP Institute for International Research on Criminal Policy
Ghent University

Ontoelaatbare druk bij het verdachtenverhoor

V. Ter illustratie

- > Ondernijmen van het juridisch advies of de positie van de advocaat
  - > 'Advies' is exclusieve verantwoordelijkheid van de advocaat
  - > Advocaat moet tussenkomen
- > Cliënt beroept zich op het zwijgrecht of antwoordt met 'geen commentaar'
  - > Indien cliënt na 'druk' van de politie toch begint te antwoorden, dan dient de advocaat te herinneren aan het recht op zwijgen en, indien nodig, het verhoor te onderbreken om met de cliënt te overleggen
  - > Indien cliënt toch beslist te spreken, dan mag de advocaat dit niet beletten
  - > Belang van een bewuste en geïnformeerde beslissing

www.ircp.org Universiteitstraat 4, B-9000 Ghent, Belgium Laurens.vanpuyenbroeck@UGent.be T +32 (0) 485 75 48 62

6